

Щодо можливих способів подання повідомлень про корупцію

ЗАХИСТ ВИКРИВАЧІВ

Демченко Євгеній Сергійович – уповноважений з
антикорупційної діяльності

anticorruption@infotech.gov.ua

A close-up, vertical view of a green banknote. The top half shows a textured green background with a faint, circular emblem. The bottom half features a detailed black and white portrait of a woman with curly hair, wearing a high-collared dress. The portrait is set within a decorative, geometric frame. The overall image has a grainy, high-contrast appearance.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції»

Корупція - це використання посадовою особою наданих їй службових повноважень або пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки / пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка / пропозиція чи надання неправомірної вигоди посадовій особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень або пов'язаних з ними можливостей.

У разі коли Вам стали відомі факти порушення антикорупційного законодавства працівниками Державного підприємства «ІНФОТЕХ»

За наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною, стосується конкретної особи та містить фактичні дані, які можуть бути перевірені, Ви можете повідомити Уповноваженого з антикорупційної діяльності через:

спеціальну телефонну лінію (0662643226);

електронну пошту (anticorruption@infotech.gov.ua);

офіційний веб-сайт ДП«ІНФОТЕХ» (www.infotech.gov.ua);

засобом поштового зв'язку (вул. Дегтярівська, 15-Б, м. Київ, 04050)

Факти порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) працівниками ДП «ІНФОТЕХ», про які необхідно повідомляти:

- отримання посадовцем неправомірної вигоди (грошових коштів, переваг, пільг, тощо);
- використання посадовцем будь-якого державного чи комунального майна або коштів в приватних інтересах;
- наявність конфлікту інтересів;
- порушення обмеження спільної роботи близьких осіб;
- порушення обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами;
- діяльності а також обмеження після припинення діяльності посадової особи;
- надання керівництвом доручень, які суперечать закону.

За яких умов повідомлення підлягає розгляду?

- 1 містить інформацію про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
- 2 якщо наведена у повідомленні інформація стосується конкретної особи
- 3 повідомлення містить фактичні дані, які можуть бути перевірені

Канали повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України “Про запобігання корупції”

внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону – способи захищеного та анонімного повідомлення інформації, яка повідомляється викривачем керівнику або уповноваженому підрозділу (особі) органу або юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу;

зовнішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону – шляхи повідомлення інформації викривачем через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо;

регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону – шляхи захищеного та анонімного повідомлення інформації викривачем Національному агентству з питань запобігання корупції, іншому суб'єкту владних повноважень, до компетенції якого належить розгляд та прийняття рішень з питань, щодо яких розкривається відповідна інформація. Регулярні канали обов'язково створюються спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, органами досудового розслідування, органами, відповідальними за здійснення контролю за дотриманням законів у відповідних сферах, іншими державними органами, установами, організаціями.

Хто такий викривач?

Викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачені законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Крім того

Відповідно до внесених до Кодексу України про адміністративні правопорушення змін викривач є свідком у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (частина третя статті 272).

Згідно з внесеними до Кримінального процесуального кодексу України змінами викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, звернулася із заявою або повідомленням про корупційне кримінальне правопорушення до органу досудового розслідування та є заявником (пункти 16-2 та 25 частини першої статті 3).

Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача (частина третя статті 533 Закону України «Про запобігання корупції»)

Коли виникають права та гарантії захисту викривача?

Права викривача виникають з моменту повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

На який термін набувається статус викривача?

Законом України «Про запобігання корупції» не визначено термін, на який фізична особа набуває статус викривача.

Чи втрачає викривач право на передбачені Законом України «Про запобігання корупції» права та гарантії захисту у разі не підтвердження наведених у його повідомленні фактів?

Законом України «Про запобігання корупції» не визначено умовою, за якої фізична особа є викривачем, підтвердження викладеної у її повідомленні інформації про порушення вимог Закону іншою особою. Таким чином, у разі не підтвердження наведених у повідомленні фактів викривач не втрачає права та гарантії захисту, передбачені Законом України «Про запобігання корупції».

Які заходи можуть бути вжиті викривачем для захисту?

Заходами захисту викривача та його близьких осіб у зв'язку із здійсненим повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» можуть бути:

- 1 за наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну викривача, його близьких осіб – звернення до правоохоронних органів;
- 2 при порушенні трудових прав викривача, його близьких осіб або загрози їх порушення:
 - інформування керівника або роботодавця про права та гарантії захисту викривача, передбачені Законом України «Про запобігання корупції» та необхідність їх дотримання;
 - звернення до Національного агентства з питань запобігання корупції;
 - звернення до відповідного суду.

Які права має викривач?

1. Бути повідомленим про свої права та обов'язки.
2. Подавати докази на підтвердження своєї заяви
3. Отримувати підтвердження прийняття та реєстрації повідомлення.
4. Давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати
5. На безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача.
6. На конфіденційність.
7. Повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» анонімно.
8. У разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів.
9. На відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір.
10. На винагороду у визначених законом випадках.
11. На отримання психологічної допомоги.
12. На звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках.
13. На отримання інформації про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації

Які гарантії захисту трудових прав викривача?

Викривачу(а) та його близьким особам у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» не може бути:

- відмовлено у прийнятті на роботу;
- звільнено чи примушено до звільнення;
- притягнуто до дисциплінарної відповідальності;
- піддано з боку керівника або роботодавця іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу;
- відмовлено в укладенні чи продовженні договору, трудового договору (контракту).

До уваги!

У разі відсторонення викривача від виконання трудових обов'язків не з його вини оплата праці на період відсторонення здійснюється в розмірі середньої заробітної плати працівника за останній рік.

Викривач, його близькі особи, звільнені з роботи у зв'язку з повідомленням підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується середній заробіток за час вимушеного прогулу, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі (посаді) розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу.

Яка відповідальність за порушення прав викривача?

Адміністративна – за незаконне розголошення інформації про викривача, його близьких осіб чи інформації, що може ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, яка стала відома у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень, штраф від 1000 до 2500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік (частина друга статті 172-8 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Кримінальна – за незаконне звільнення працівника з роботи у зв'язку з повідомленням ним як викривачем про вчинення іншою особою корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» штраф від 2000 до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років, або виправними роботами на строк до 2 років (частина перша статті 172 Кримінального кодексу України).

